

VIETNAM GRP ASSESSMENT

ĐÁNH GIÁ VIỆC THỰC HIỆN GRP Ở VIỆT NAM

BÁO CÁO CỦA TỔ CHỨC NĂNG
SUẤT CHÂU Á (APO) NĂM 2024

*Nguyễn Thị Mai Phương
Văn phòng TBT Việt Nam*

1. Mục tiêu và kết quả của dự án

- **Mục tiêu**

1. **Nâng cao nhận thức** của các nhà hoạch định chính sách, doanh nghiệp và người dân về tầm quan trọng của Thực hành quản lý tốt (GRP), đặc biệt đảm bảo chất lượng chính sách và quản lý
2. **Nâng cao hiệu quả quản lý:** hỗ trợ kỹ thuật cho các cơ quan chính phủ để hợp lý hóa các quy trình hành chính hiện có, giảm gánh nặng quản lý không cần thiết và đơn giản hóa các thủ tục tuân thủ
3. **Xây dựng năng lực quản lý:** đào tạo, chia sẻ kiến thức và hỗ trợ kỹ thuật cho các cơ quan quản lý và quan chức chính phủ với trọng tâm là tăng cường sự hiểu biết của họ về các nguyên tắc, công cụ và thông lệ tốt nhất về quản lý, cho phép họ thực hiện và thực thi các quy định một cách hiệu quả

- **Kết quả:**

1. Đánh giá thực hành quản lý tốt (GRP) của Việt Nam – Báo cáo của Tổ chức Năng suất Châu Á (APO) về GRP của Việt Nam

2. Chuyên gia thực hiện (RPs)

Faisal Naru
Giám đốc, Think Test Do,
Vương quốc Anh

TS. Vũ Minh Khương
Phó giáo sư, Trường Chính
sách công Lý Quang Diệu

3. Phương pháp và kế hoạch thực hiện

Đánh giá việc thực hiện GRP tại Việt Nam (tháng 12 năm 2023)

- Nghiên cứu tài liệu
- Phỏng vấn
- Xem xét tài liệu
- Khảo sát
- Báo cáo đánh giá

Xây dựng khuyến nghị về GRP (Quý 2/2024)

- Xây dựng khuyến nghị (recommendations)
- Kiểm tra khuyến nghị với các bên liên quan
- Hoàn thiện
- Đưa khuyến nghị vào báo cáo

Xây dựng báo cáo GRP (Quý 3/2024)

- Xây dựng báo cáo
- Hoàn thiện

Khung đánh giá GRP

- Được tiến hành thông qua khảo sát các cơ quan chức năng của Việt Nam, xem xét sáu lĩnh vực của Khung đánh giá GRP bằng các phản hồi và cung cấp bằng chứng cho survey.
- Cũng đã tiến hành các cuộc phỏng vấn và thảo luận với các bên liên quan bao gồm Cơ quan Kiểm soát thủ tục hành chính (APCA) và Ủy ban nhân dân quận Phú Nhuận.
- Chuyên gia nghiên cứu và phân tích tài liệu

Tại sao GRP quan trọng với Việt Nam

Năm 2021, Thủ tướng Chính phủ nhấn mạnh rằng GRP sẽ giúp Việt Nam:

- 1) tạo ra môi trường kinh doanh thuận lợi cho mọi thành phần kinh tế;
- 2) đạt được tăng trưởng bền vững dựa trên chuyển đổi số với trọng tâm là bảo vệ môi trường, thích ứng với biến đổi khí hậu và tăng năng suất lao động;
- 3) duy trì cách tiếp cận lấy con người làm trung tâm trong phát triển;
- 4) xây dựng nền kinh tế dựa trên công nghệ với sự hội nhập sâu hơn vào nền kinh tế thế giới; và
- 5) theo đuổi chính sách ngoại giao tự phục hồi và chủ nghĩa đa phương, đồng thời là thành viên có trách nhiệm của cộng đồng quốc tế

2. ÁP DỤNG GRP TẠI VIỆT NAM

- Việt Nam đã có những cam kết và nỗ lực đáng kể nhằm nâng cao chất lượng chính sách và quản lý
- Việt Nam chưa có các quy định và nguyên tắc mang tính tiếp cận quốc gia về GRP trong quá trình xây dựng Pháp luật.
- Việt Nam đã áp dụng các công cụ của GRP trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật như: RIA từ 2008, tham vấn công chúng đối với các dự thảo và đề xuất xây dựng VBQPPL
- Đánh giá hoặc phương pháp tiếp cận có hệ thống đối với việc tuân thủ, thực thi và thanh tra là một công cụ GRP quan trọng mà Việt Nam cần tiếp tục đẩy mạnh

Đơn giản hóa và cắt giảm quy định hiện hành

- 2007: Việt Nam tiếp tục chương trình cắt giảm gánh nặng thủ tục hành chính (Đề án 30 được thực hiện theo Quyết định số 30/QĐ-TTg ngày 10/4/2007 của Thủ tướng Chính phủ).
- Cục Kiểm soát thủ tục hành chính (APCA) – thành lập 2007 theo Đề án 30 nhằm thực hiện chương trình cắt giảm thủ tục hành chính đầu tiên.: giảm gánh nặng 30% từ 2007-2010.
- Dữ liệu Quốc gia về Thủ tục hành chính:

→ Mọi liên hệ giữa kiểm soát thủ tục hành chính và các nỗ lực GRP khác chưa được tận dụng hoặc kết nối để tối đa hóa tác động chung tại Việt Nam.

Đơn giản hóa và cắt giảm quy định hiện hành

- Thông tư 02/2017/TT-VPCP hướng dẫn về việc công khai thủ tục hành chính; rà soát, đánh giá thủ tục hành chính; xây dựng, quản lý và vận hành cơ sở dữ liệu thủ tục hành chính quốc gia.
- Luật số 80/2015/QH13 về Ban hành Văn bản QPPL - **Luật số 63/2020/QH14 của Quốc hội**: Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật ; Ngày ban hành, 18-06-2020

Rà soát và giải thích quy định mới

- Đánh giá tác động chính sách/ quy định – được giới thiệu tại Việt Nam vào 2008: được quy định phải thực hiện đối với VBQPPL (không bắt buộc đối với Thông tư) – Bộ Tư Pháp chịu trách nhiệm đánh giá và phối hợp .
- Tác động của chính sách được đánh giá gồm:
 1. Tác động về Kinh tế - Xã hội
 2. Tác động về giới của chính sách (nếu có);
 3. Tác động của thủ tục hành chính (nếu có);
 4. Tác động đối với hệ thống pháp luật.

Rà soát và giải thích quy định mới

- Nghị định 63/2010/NĐ-CP: các cơ quan đề xuất áp dụng thủ tục hành chính phải gửi đề xuất cho APCA kèm theo đánh giá tác động trước khi các đề xuất có thể được gửi đề thẩm định.
- Thông tư 03/2022/TT-BTP hướng dẫn về việc đánh giá tác động của thủ tục hành chính trong việc lập đề xuất xây dựng VBQPPL và soạn thảo các dự án, văn bản quy phạm pháp luật. Thông tư này hướng dẫn việc đánh giá tác động của thủ tục hành chính.
- Quyết định số 101/2023/QH15 ngày 24 /6/ 2023 yêu cầu kiểm soát chặt chẽ việc ban hành thông tư, văn bản hướng dẫn, không ban hành thủ tục, “giấy phép con”, tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật mới không phù hợp, không thực tế

Minh bạch và tham vấn công chúng

- Luật Ban hành VBQPPL (Điều 6. Tham gia góp ý kiến xây dựng văn bản quy phạm pháp luật)
- Nghị định 34/2016/NĐ-CP quy định một số yêu cầu phải thực hiện đối với việc lấy ý kiến
 - Điều 10 Nghị định 34/2016/NĐ-CP về lấy ý kiến đối với đề nghị xây dựng VBQPPL.
 - Điều 11. Sự tham gia của tổ chức, cá nhân trong quá trình lập đề nghị xây dựng văn bản quy phạm pháp luật (Khoản 4 - Đánh giá tác động của chính sách trong đề nghị xây dựng văn bản quy phạm pháp luật)
 - Điều 32. Sự tham gia của các tổ chức, cá nhân trong quá trình soạn thảo văn bản quy phạm pháp luật

Minh bạch và tham vấn công chúng

- Thành lập Hội đồng Tư vấn cải cách thủ tục Hành chính của Thủ tướng CP – QĐ 1682/2023/QĐ – TTg: tư vấn, đề xuất với Thủ tướng Chính phủ các sáng kiến cải cách về cơ chế, chính sách, thủ tục hành chính liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh và đời sống của người dân; đánh giá việc thực hiện cải cách thủ tục hành chính tại các bộ, ngành, địa phương.
- Nghị quyết 68/NQ – CP ngày 12/5/2020 Ban hành chương trình cắt giảm đơn giản hóa Quy định liên quan đến Hoạt động kinh doanh giai đoạn 2020 - 2025
- Công thông tin chính phủ: Tiếp nhận các thông tin tham vấn với các bên có liên quan

Áp dụng công nghệ trong Quản lý quy định

- Năm 2024, Thủ tướng Chính phủ đã tăng cường các nỗ lực về quản trị số liên quan đến các dịch vụ dành cho công dân có sẵn trực tuyến cũng như lưu trữ hồ sơ thông qua các nền tảng số được kết nối: Kế hoạch hoạt động năm 2024 của Ủy ban Quốc gia về chuyển đổi số.
- Các văn bản QPPL và Quy định đối với các dịch vụ công được đưa lên trực tuyến ở nhiều cấp chính quyền (bảng 1).
- 2021 Quyết định 468/QĐ-TTg phê duyệt đề án đổi mới việc thực hiện cơ chế một cửa, một cửa liên thông trong giải quyết thủ tục hành chính: đẩy mạnh thực hiện chuyển đổi số trong hoạt động quản lý, cung cấp dịch vụ công, đơn giản hóa thủ tục hành chính thông qua ứng dụng công nghệ thông tin

TABLE 4
DATABASES AND PORTALS FOR LEGAL DOCUMENTS IN VIETNAM.

Online Database/Resources	Level of Government	Responsible Agency
Official Gazette of Socialist Republic of Vietnam	Central	Office of Government
Provincial official gazettes	Provincial	Provincial governments
National database of legal documents	Central	Ministry of Justice
National database of administrative procedures	All	Administrative Procedure Control Agency
National database of business regulations	All	Administrative Procedure Control Agency
National Public Service Portal	All	Office of Government

Áp dụng công nghệ trong Quản lý quy định

- Dịch vụ một cửa bắt đầu được triển khai rộng rãi từ 2001
- 2015: Việt Nam đã có hơn 12.600 dịch vụ một cửa
- Đến năm 2021
 - 76 dịch vụ một cửa ở cấp Bộ
 - 67 dịch vụ một cửa ở cấp tỉnh
 - 706 dịch vụ một cửa ở cấp quận, huyện
 - 10,220 dịch vụ một cửa ở cấp xã

Khuyến nghị

1. Xây dựng chính sách hoặc nguyên tắc quốc gia đối với GRP
2. Tận dụng việc giảm tải thủ tục hành chính đang diễn ra cho các lĩnh vực ưu tiên cụ thể
3. Xem xét và khởi động lại RIA tại Việt Nam
4. Sử dụng các thực hành hiện đại để thu hút các bên liên quan
5. Công bố kế hoạch hoặc chiến lược để cải thiện việc thực hiện quản lý
6. Giới thiệu các thực hành quản lý sáng tạo

1. Xây dựng chính sách hoặc nguyên tắc quốc gia đối với GRP

Việt Nam tiếp tục tiến hành cải cách quy định và các hoạt động ở nhiều cấp chính quyền khác nhau. Dù những nỗ lực này khá có ý nghĩa, nhưng lại bị bỏ ngỏ do không có chính sách quốc gia thống nhất, nhất quán về GRP hoặc các nguyên tắc chỉ đạo để GRP đạt được các mục tiêu kinh tế xã hội quốc gia. Một chính sách phù hợp sẽ dẫn hướng cho tất cả các nỗ lực GRP quốc gia và đảm bảo rằng chúng được kết nối với nhau

2. Tận dụng việc cắt giảm thủ tục hành chính đang diễn ra cho các lĩnh vực ưu tiên cụ thể

Các chương trình cắt giảm thủ tục hành chính là sáng kiến GRP thành công, chủ đạo tại Việt Nam. Dựa trên chuyên môn hiện có tại APCA, nhiệm vụ thực hiện các dự án giảm tải ưu tiên vượt ra ngoài các thủ tục hành chính để hoàn thiện các gánh nặng pháp lý khác có thể giúp đẩy nhanh việc áp dụng GRP tại Việt Nam. Cần so sánh những điều này với các thông lệ và kinh nghiệm của các nền kinh tế khác.

3. Xem xét và khởi động lại RIA tại Việt Nam

Việc triển khai RIA tại Việt Nam đã đạt được một số thành công, nhưng chưa có bằng chứng về tác động mang tính hệ thống. Có thể tăng cường sự tham gia và tham vấn của công chúng, ví dụ như tham vấn công chúng về các đề xuất RIA đối với báo cáo đánh giá tác động môi trường theo quy định tại Nghị định 08/2022/NĐ-CP. Việt Nam sẽ được hưởng lợi từ việc xem xét lại các thực hành RIA, bao gồm việc định vị hệ thống RIA trong chính phủ, phương pháp áp dụng, xây dựng năng lực và điều chỉnh việc triển khai để áp dụng rộng rãi hơn trên toàn chính phủ. Điều này cũng có thể kết nối hoặc bắt đầu bằng việc thí điểm ở cấp tỉnh hoặc địa phương.

4. Sử dụng các thực hành hiện đại để thu hút các bên liên quan

Việt Nam đã phối hợp với các bên liên quan trong quá trình xây dựng quy định, bằng nhiều phương pháp truyền thống như hội họp, hội thảo và thông báo công khai trực tuyến. Bằng chương trình chuyển đổi số trong chính phủ, cần tìm kiếm các phương pháp mới hơn để thu thập phản hồi và thông tin từ các bên liên quan, thường xuyên hơn và do đó đáng tin cậy hơn cho việc lập quy định.

6. Giới thiệu các thực hành quản lý sáng tạo

Cần đưa các phương pháp sáng tạo vào các khuyến nghị trên để cải thiện các công cụ GRP tại Việt Nam. Có thể áp dụng phân tích hành vi (Behavior Insights) vào các chiến lược tuân thủ hoặc trong quá trình xây dựng RIA. Việt Nam cần phát triển các sáng kiến thí điểm để kết hợp các công cụ này, bắt đầu ở cấp địa phương hoặc cấp tỉnh.

6. Giới thiệu các thực hành quản lý sáng tạo (Tiếp theo)

Nhằm hỗ trợ việc thực hiện các khuyến nghị trên và phát triển chúng, các hoạt động ngắn hạn cụ thể bao gồm:

1. Nâng cao nhận thức và tăng cường cam kết.
2. Tổ chức các hội thảo đào tạo để xây dựng năng lực.
3. Thực hiện các chương trình GRP thí điểm ở cấp tỉnh và cấp bộ.
4. Thúc đẩy đổi mới trong việc thực hiện GRP.
5. Phát động phong trào GRP, cùng với những nỗ lực chung để học hỏi, chia sẻ kinh nghiệm và theo dõi tiến độ.
6. Thể chế hóa GRP.
7. Tận dụng GRP như một sáng kiến phát triển quốc gia.

Thank You!

